

Buro Maerlant
Landschap, Ecologie & Ruimtelijke Ordening

BM-NOTITIE 2014

Schijndel Hoeves 7

Ecologische quickscan in het kader van de Flora- en faunawet
(update quickscan 18 november 2010)

J. van Suijlekom, 2 juli 2014

Inhoud

	Blz
1 Inleiding	3
1.1 Algemeen	3
1.2 Methode / doel	3
1.3 Beschrijving van het plangebied en de toekomstige ingrepen	3
2 Wet- en regelgeving	4
2.1 Flora- en faunawet	4
2.2 Natuurbeschermingswet 1998	7
3 Resultaten van het veldonderzoek	8
3.1 Algemeen	8
3.2 Beschermde soorten: resultaten en verwachting	9
3.3 Gebiedsbescherming	10
4 Conclusies en aanbevelingen	10
Conclusies	10
Aanbevelingen	10
Literatuur	12

Impressie van het
plangebied.

Boven : situatie 2010

Onder : situatie juni 2014

Foto's: Buro Maerlant

1 Inleiding

1.1 Algemeen

In opdracht van Milon BV heeft Buro Maerlant een ecologische quickscan uitgevoerd op de locatie Schijndel Hoeves 7 in de gelijknamige gemeente. Het veldonderzoek werd uitgevoerd op 12 oktober 2010. Aanleiding van het onderzoek is de voorgenomen herinrichting van het plangebied voor uitbreiding van een bedrijf, waarbij het bestemmingsplan wordt gewijzigd.

Op dit moment (2014) zijn de plannen concreter en is een actualisatie van het eerder uitgevoerde onderzoek benodigd, daar deze reeds 4 jaar geleden is uitgevoerd. Voor dit doel is het onderzoek middels een veldinventarisatie geactualiseerd op 11 juni 2014. De grenzen van het eerder beoordeelde gebied blijven ongewijzigd. Het bestemmingsplan reikt verder en omvat ook het naastgelegen huidige bedrijfsterrein. De ingrepen zijn beperkt tot de randen van dit terrein, echter onderhavig onderzoek is van toepassing op het algehele bestemmingsplan. De uitbreidingslocatie wordt in dit onderzoek ten behoeve van de update nog steeds "plangebied" genoemd.

1.2 Methode / doel

De ecologische quickscan bestaat uit een gerichte veldinspectie naar de eventuele aanwezigheid van beschermde flora en fauna. Tijdens een éénmalig veldonderzoek werd het plangebied zelf en de directe omgeving onderzocht op de aanwezigheid van diersporen zoals uitwerpselen, krap- en graafsporen, en is de vegetatie bekeken. Tevens werden waarnemingen van aanwezige diersoorten gedaan. Op basis van *expert-judgement* werd een inschatting gemaakt van het mogelijk voorkomen van beschermde soorten. Dit werd afgewogen tegen de toekomstige ontwikkelingen. Doel van het onderzoek is een goed onderbouwde inschatting te geven, zodat kan worden gehandeld conform de Flora- en faunawet.

Ten behoeve van de update is volstaan met een veldinspectie en de verslaglegging daarvan in onderhavig rapport. Volledigheidshalve is het aspect gebiedsbescherming in paragraaf 3.3. en 4 opgenomen.

1.3 Beschrijving van het plangebied

Het plangebied Hoeves 7 (figuur 1 op de volgende pagina) ligt ten oosten van Schijndel, in de gelijknamige gemeente. Het huidige plangebied omvat een perceel grasland en een perceel dat in gebruik was als opslagplaats voor containers ten westen van een loon- en grondverzet-bedrijf. Men heeft wens dit bedrijf in westelijke richting uit te breiden. Het plangebied zal geheel worden verhard voor opslag van zand en dergelijke. Het plangebied wordt omgeven door beplantingen en een nieuwe kavelsloot.

Op basis van vrij recentelijk overleg met de gemeente is besloten het plangebied met een robuuste zone groen landschappelijk in te passen.

Figuur 1
Globale be-
grenzing van
het plangebied
(rood).
Bron onder-
grond: Google
Earth.

2 Wet- en regelgeving

2.1 Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet heeft betrekking op de bescherming van in het wild voorkomende plant- en diersoorten. Deze bescherming heeft als doel het voortbestaan van soorten (géén individuen) te waarborgen. Het veroorzaken van schade aan planten en dieren is in principe verboden, tenzij men hier uitdrukkelijke toestemming voor heeft (nee, tenzij principe). De verbodsbepalingen gelden voor circa 500 plant- en diersoorten.

Verbodsbepalingen

De volgende verbodsbepalingen (tabel 1) in de Flora - en faunawet zijn voor dit onderzoek relevant:

Artikel	Verbodsbepaling
8	Het verbod om planten behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
9	Het verbod om dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
10	Het verbod om dieren opzettelijk te verontrusten.
11	Het verbod om nesten, holen, of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
12	Het verbod om eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.
13	Het verbod planten, producten van planten of dieren dan wel eieren, nesten of producten van dieren, behorende tot beschermde inheems of uitheemse dier- of plantensoorten te vervoeren, ten vervoer aan te bieden of af te leveren.

Tabel 1
Beknopte weergave verbodsbepalingen uit artikel 8 t/m 13 uit de Flora- en Faunawet

Zorgplicht

In artikel 2 van de Flora- en faunawet wordt verwacht, dat iedereen voldoende zorg in acht neemt voor alle (dus ook niet beschermde) planten en dieren en de leefomgeving. Het kan worden gezien als een fatsoenseis.

2.2 Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB)

In 2005 heeft de minister van LNV door middel van een AMvB de regels vereenvoudigd door wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet. Bij ruimtelijke ontwikkelingen, bestendig behoud of beheer geldt in een aantal gevallen een vrijstelling op de verbodsbepalingen. De

zorgplicht blijft echter van kracht. Er zijn drie categorieën of tabellen van beschermde soorten opgesteld (zie tabel 2).

Tabel 2
Beschermsre-
gimes 1 t/m 3
AMvB artikel 75
van de Flora- en
faunawet

Categorie	Omschrijving
1	In deze categorie zijn algemeen voorkomende beschermde soorten opgenomen. Bij ruimtelijke ontwikkeling, bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik, geldt voor deze soorten geldt op voorhand een vrijstelling van artikel 8 t/m 12. Dit is zonder verdere eisen (lichte toets). Voor andere activiteiten dient een ontheffing te worden aangevraagd.
2	Hier onder vallen minder algemene, niet bedreigde soorten. Indien men werkt volgens een goedgekeurde gedragscode is geen ontheffing nodig. In de andere gevallen is een ontheffing nodig. Voor het verkrijgen van een ontheffing dient men aan te tonen, dat er geen inbreuk wordt gedaan op de gunstige instandhouding van de soort.
3	Tabel 3-soorten zijn strikt beschermd. Dit zijn soorten uit bijlage IV van de Habitatrichtlijn en bedreigde soorten die bij Algemene Maatregel van Bestuur zijn aangewezen. Alle vogelsoorten vallen hier ook onder. Voor broedende vogels wordt in principe nooit ontheffing verleend, omdat werkzaamheden buiten het broedseizoen kunnen worden uitgevoerd. Voor ruimtelijke ontwikkeling is een ontheffing nodig. Deze wordt alleen verkregen als wordt aangetoond, dat geen alternatieven voor handen zijn en wezenlijk negatieve effecten kunnen worden uitgesloten. Van de initiatiefnemer wordt gevraagd schade zoveel mogelijk te beperken(mitigatie) en dienen veelal alternatieven te worden geboden(compensatie). Door een effectbeoordeling via een uitgebreide toets en een compensatieplan kan onder voorwaarden een ontheffing worden verkregen. Indien sprake is van bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik dient men te werken met een goedgekeurde gedragscode. Indien men deze niet zelf op heeft gesteld, is het mogelijk gebruik te maken van reeds bestaande gedragscodes. Als geen gedragscode voor handen is dient een ontheffing te worden aangevraagd. Voor overige activiteiten is altijd een ontheffing nodig, waarbij bovengenoemde criteria gelden.

Indien alleen tabel-1 soorten worden aangetroffen volstaat voor ruimtelijke ontwikkeling een quickscan (lichte toets). Wanneer tabel 2 of 3- soorten worden aangetroffen of worden verwacht kan afhankelijk van toekomstige ingrepen en de soort aanvullende toetsing nodig zijn (uitgebreide toets). Doorgaans is daarvoor intensiever onderzoek nodig in het geschikte jaargetijde.

Per augustus 2009 is de beoordeling Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen door de Dienst Regelingen gewijzigd, waardoor bij **aantoonbaar** voldoende mitigatie en compensatie voor strikt beschermde soorten niet altijd meer een ontheffing hoeft te worden aangevraagd. Middels een positieve afwijzing worden maatregelen door DR getoetst en goedgekeurd (géén ontheffing nodig mits de maatregelen worden uitgevoerd). Door een recente uitspraak van

Raad van State (11 juli 2012) lijkt de positieve afwijzing van de baan en zal vaker een ontheffing nodig zijn. Dienst Regelingen beoordeelt aanvragen vanaf heden op basis van deze uitspraak, maar blijft op het standpunt dat een positieve afwijzing in sommige gevallen nog afgegeven kan worden. Behoud van functioneel leefgebied is hierbij essentieel en niet alléén het treffen van mitigerende maatregelen. Ontheffingen voor Habitatrichtlijnsoorten worden vrijwel niet meer verleend. Nesten van vogels zijn doorgaans alleen beschermd tijdens het broedseizoen. Van een beperkt aantal vogelsoorten zijn nesten ook buiten het broedseizoen en dus jaarrond beschermd (zie tabel 3).

Tabel 3
Beschermscategorieën nesten, waarvan de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Flora- en faunawet jaarrond (1 t/m 4) of tijdens het broedseizoen (categorie 5) gelden

Categorie	Omschrijving
Jaarrond beschermde nesten	
1	Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).
2	Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk zijn van bebouwing of biotoop. De fysieke voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus).
3	Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).
4	Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).
Niet jaarond beschermde nesten Let op: onderbouwing en eventueel nader onderzoek echter gewenst. Indien sprake is van zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden, zijn ook deze nesten beschermd.	
5	Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen (voorbeeld: boerenzwaluw, ekster, groene specht en spreeuw).

Van alle categorieën vogels in hierboven genoemde tabel is het belangrijk aan- of afwezigheid van nesten / territoria aan te tonen en sprake is van een mogelijk effect. Via een omgevingscheck en eventueel nader onderzoek is dit mogelijk. Voor categorie 5 - soorten is een potentie inschatting doorgaans voldoende.

2.2 Natuurbeschermingswet 1998

De Natuurbeschermingswet 1998 is per 1 oktober 2005 in werking getreden. Met deze wet beoogt men bescherming van gebieden die nationaal en internationaal van belang zijn. Naast bescherming van natuurmonumenten is ook de bescherming van gebieden die vanuit de Eu-

ropese Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn zijn aangewezen in deze wet verankerd. Gezamenlijk vormen deze gebieden een Europees netwerk: Natura 2000.

Ingrepen en effecten

In de Natuurbeschermingswet 1998 is bepaald, dat handelingen of projecten die mogelijk schadelijk invloed hebben op beschermde monumenten of Natura 2000-gebieden vergunningsplichtig zijn. Door middel van toetsing wordt bepaald of sprake is van effecten, en zo ja in welke mate dit is. Toetsing vindt plaats in drie fasen:

- » orientatiefase of voortoets;
- » verstorings- en verslechteringstoets (bij mogelijke negatieve, maar géén significant negatieve effecten);
- » passende beoordeling (kans op significant negatieve effecten).

Als uit de verstorings- en verslechteringstoets blijkt, dat sprake is van mogelijk negatieve effecten dient in een aanvullende toetsing een effectbeoordeling plaats te vinden en is een vergunning nodig. Het bevoegd gezag (de provincie en in sommige situaties het ministerie) verleent een vergunning onder strikte voorwaarden, waarbij met voldoende mitigerende en compenserende maatregelen de instandhoudingsdoelstellingen zijn gewaarborgd.

3 Resultaten van het veldonderzoek

3.1 Algemeen

2010

Het veldonderzoek werd uitgevoerd op 12 oktober 2010 door J. van Suijlekom. Het plangebied bestond uit een perceel grasland en een perceel dat dienst deed als opslagplaats met containers. Het oostelijke deel bestond uit jonge aanplant van bomen en struiken. In het plangebied waren smalle en ondiepe niet watervoerende kavelsloten aanwezig.

Ecotopen

Het plangebied bestaat uit de ecotopen:

- Grasland van het raaigras type (zeer voedselrijk, soortenarm);
- Perceel met containers en zand;
- Smalle ondiepe kavelsloten niet watervoerend;
- Beplantingen aan de oostzijde van het plangebied bestaande uit jonge bomen en struiken, ondermeer thuja, esdoorn, zwarte els en meidoorn.

De ecologische waarde van het te bebouwen deel van het plangebied werd beoordeeld als zeer gering. Natuurwaarden, zoals broedvogels, worden alleen verwacht in de te verwijderen beplantingen.

2014

Het veldonderzoek ten behoeve van deze update werd uitgevoerd in de middag van 11 juni

door J. van Suijlekom. Ten tijde van het veldonderzoek was het vrijwel onbewolkt, droog, bij een temperatuur van circa 22 °C. Het plangebied bleek vrijwel ongewijzigd. De genoemde ecotopen uit 2010 bleken allen aanwezig. De raaigrasweide was recentelijk gemaaid.

Volledigheidshalve is in 3.3. het aspect gebiedsbescherming opgenomen.

3.2 Beschermde soorten: resultaten en verwachting

Planten

Er werden geen door de Flora- en faunawet beschermde plantensoorten aangetroffen. Dit zijn kritische soorten waarvoor geschikte habitat ontbrak.

- De quickscan is op dit aspect nog actueel.

Zoogdieren algemeen

Tijdens het veldbezoek werden op mol na geen sporen aangetroffen van in het wild levende zoogdieren. Het plangebied zelf is vermoedelijk leefgebied van algemene niet strikt beschermde soorten zoals het konijn en haas. Das komt in deze regio voor. Sporen van das werden niet aangetroffen.

- De quickscan is op dit aspect nog actueel.

Vleermuizen

In het plangebied ontbraken geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen zoals bebouwing of bomen met holten. Langs de randen van het plangebied worden eventueel foeragerende dieren verwacht. Vliegroutes worden niet verwacht. De omvang van het plangebied was te gering om essentieel foerageergebied te zijn. Negatieve effecten op vleermuizen zijn uitgesloten.

- De quickscan is op dit aspect nog actueel.

Vogels

In het plangebied en de directe omgeving werd merel, spreeuw, koolmees, pimpelmees en Turkse tortel waargenomen. Buiten het plangebied werd huismus waargenomen. Huismus was aanwezig rond een woonhuis ten noordoosten van het plangebied. Te verwijderen beplantingen kunnen door algemene broedvogels worden gebruikt zoals merel en lijster. Soorten waarvan nesten jaarrond zijn beschermd (zoals huismus) worden niet verwacht. Indien beplantingen buiten het broedseizoen worden verwijderd zijn géén effecten op broedvogels te verwachten. De toekomstige groenstrook kan eveneens door algemene broedvogels worden gebruikt om te nestelen. Het perceel grasland kan eventueel worden gebruikt door Kievit.

- De quickscan is op dit aspect nog actueel.

Amfibieën en vissen

Het plangebied was zeer droog. Voortplantingswater ontbrak dan ook. Als landhabitat is het plangebied mogelijk geschikt voor algemene soorten zoals bruine kikker en gewone pad.

- De quickscan is op dit aspect nog actueel.

Overige soortgroepen

Voor de overige door de Flora- en faunawet beschermde soortgroepen ontbrak geschikt leefgebied.

- De quickscan is op dit aspect nog actueel.

3.3 Gebiedsbescherming

Het plangebied is niet gelegen in de nabijheid (< 5km) van Natura 2000-Gebieden en / of Beschermde Natuurmonumenten. Effecten zijn door deze afstand en de beperkte aard van de ingrepen op voorhand uit te sluiten. De Natuurbeschermingswet 1998 is voor de plannen niet relevant. Het plangebied is niet gelegen binnen de EHS (tegenwoordig Nationaal Natuurnetwerk genoemd). Op ruime afstand van het plangebied (> 1 km) zijn gebieden aangewezen als EHS. Effecten zijn door deze afstand en de aard van de plannen redelijkerwijs uit te sluiten. Er is geen sprake van aantasting van wezenlijke waarden en kenmerken van de EHS.

4 Conclusies en aanbevelingen

Update 2014: onderhavige conclusies en aanbevelingen blijven van kracht. In 3.3. is bij deze update voldoende aannemelijk gemaakt dat effecten op beschermde gebieden redelijkerwijs uit te sluiten zijn.

Conclusies

Uit het onderzoek blijken in het plangebied op eventueel broedende vogels na, géén vaste rust- of verblijfplaatsen aanwezig te zijn van strikter beschermde soorten. In de groenstrook met jonge bomen en struiken kunnen algemene vogels eventueel broeden. Het betreft algemene soorten van tuinen en parken en weiden (kievit). Buiten het broedseizoen zijn nesten van deze vogels niet beschermd, daar deze vogels zelf nesten kunnen bouwen en flexibel in hun keuze van nestplaats zijn en alternatieven ruimschoots aanwezig blijven.

Aanbevelingen

Het is nooit uitgesloten, dat vogels broeden in te verwijderen / te herplanten bomen en struiken. Daarom wordt aanbevolen werkzaamheden aan bomen en struiken buiten het broedseizoen, óf na controle, uit te voeren. Dit is voor de meeste soorten de periode maart tot augustus. Het verstoren van broedende vogels is conform de Flora- en faunawet niet toegestaan. Aanbevolen wordt dan ook grondverzet en bouwwerkzaamheden eveneens zoveel mogelijk buiten het broedseizoen uit te voeren. Indien men echter in het vroege voorjaar (vóór 1 maart, kievit is erg vroeg!) start, zullen vogels de directe omgeving mijden en wordt voorkomen dat vogels in het plangebied broeden. Op dat moment kunnen de werkzaamheden zonder probleem in het broedseizoen worden uitgevoerd.

Op basis van deze toetsing worden met bovenstaande maatregelen op voorhand géén effecten verwacht op beschermde flora en fauna. Aanbevolen wordt de huidige situatie zoveel mogelijk te behouden vóór aanvang van de werkzaamheden en verregaande verruiging te voorkomen, zodat zich alsnog soorten kunnen vestigen.

Voor alle soortgroepen geldt de zorgplicht, waarbij wordt verwacht, dat men voorzichtig omgaat met planten en dieren in het algemeen.

Literatuur

Broekhuizen, S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk, en J.B.M. Thissen, 1992.
Atlas van de Nederlandse zoogdieren. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Diepenbeek, A. van, 1999.
Veldgids Diersporen (tweede druk, 2003). KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Meijden, R. van der, 2005. Heukel's flora van Nederland. Wolters-Noordhoff, Groningen.

Internet

- » [Google Earth](#)
- » kaartbank.brabant.nl/viewer/app/natuurbeheerplan/ (2014)
- » www.brabant.nl
- » www.minInv.nl
- » www.natuurloket.nl
- » www.nederlandsesoorten.nl
- » www.ravon.nl
- » www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx (2014)
- » www.vzz.nl

Buro Maerlant Dorpsstraat 17 4271 AA Dussen
T 085 877 86 85
E info@BuroMaerlant.nl | www.BuroMaerlant.nl
KvK 18091206